



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XI. Zizania illa/ de mutanda poena Canonica/ in poenam purgatorii
videntur certe/ dormie[n]tibus episcopis seminata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

¶ CONCLV: X.

Indo, & male faciunt sacerdotes ij / qui mortu-
ris pœnitencias Canonicas in purgatorium refer-
uant.

¶ Et hæc quoq; corollariū manifestū est conclusionis viij.
Et certe sunt nonnulli / qui mirent, si hæc sint a sacerdotib;
At utiq; sunt / Cū vero id sit / plus obediētiā Canonū q̄
obediētiā vocāis dei ponderare, & vtiliora Canonū opa præ-
ferre, p̄o p̄ciosissime mortis christianorū, Nescio si illi rectæ
fidei regulā teneant, qui tali imbuti sunt opinione.

¶ Secūdo / id notū est / & insignibus authoribus celebre in
Ecclesia, si quem deus hominē in medijs ip̄s operibus obedi-
ent & castitæ ad extasim raperet, vel singularem illumina-
tionem, teneat homo tū opus intermittere, & obediētiā
ecclesie relinquere, & deo obsequi magis q̄ hominib;: Immo
dicitur in ip̄s horis canonicis attentionem verborum debere
omitti contra p̄ceptū ecclesie, si qua arriserit celestis illustratio
& affectio. Si ergo in ijs vocationibus seruiantur leges eccle-
siae, quō non seruiantur in vocatione & extasitam magna, sed
mortis: Nisi forte stultorū sequi oportet multitudinē, qui in
operibus suis cœremonialibus ita herent, vt manifestā obediē-
tiā dei & hominū p̄pter illa sepius postponāt, & recte sibi fecer-
isse videantur, si illa t̄m, cetera vero nūq; fecerint.

¶ Tercio, Esset sane ecclia tum satis impia in deum, si scz est
in suo foro retineret inferiori, quē deus iam ad suum tribunal
sup̄mum vocat, Aut q̄n patitur Sūmus Pontifex, reum, te-
nere lege, iurisq; fori inferioris Episcopi aut prelati, postq̄
vocatus est suo foro sisti: an ip̄e id a suis inferioribus requirit,
q̄d ip̄e homo / suo deo superiori non permittit: Claudere ergo
manū dei homo, & h̄c non p̄t claudere homini: Absit.
At certe si mortuorum imponit Canones, clarū est q̄ eū sc̄dm
suum forum, & dicat & punit. Hæc sunt itaq; ferme viginti
rationes quæ me mouerunt (vt spero) non temere dubitare
de materia illa canonicarū pœnarum / cū in contrariā partem
nulla sit auctoritas, nec Canon, nec ratio, nec vniuersalis vsus
ecclesie, sed abusus quorundā tantūmodo.

¶ CON: XI.

Zizania illa / de mutanda pœna Canonica / in pœ-
nam purgatorii videntur cœrite / dormiētibus epis-
copis feminata.

¶ Hic rogo / null⁹ existimet me calumniā R. Ep̄is struere / q̄
dixerim eos dormiuisse / Euāgelij / non mea sunt verba / nisi q̄
ibi non ponitur nomen Ep̄os / sed hominū . Certū est tñ / q̄
per homines intelligit Maiores & rectores Ecclesie / nisi p̄ tro-
pologā / vniuscuiusq̄ spiritū & mentē super corpus suum
accepit . Igitur Pontifices ecclesie / ista quidē non docēt / quia
(vt dixi) Nullus Canon / nullum statutum ex illis habemus /
vnde id possit doceri . Frustra itaq̄ laborant / quidā Cano-
niste / dū nituntur ostēdere / quales sint illi omni dies / quadra-
genae in purgatorio / cum vere nulli sint / aut saltē esse / non po-
beatur / sed error inde venit / q̄ non aduertit Canōnes esse i tpe
huius vite statutos / & super terrā ligantes / sicut qui mutat mu-
nicipium / & iura quoq̄ municipalia simul . Q̄ si quid debet
prius cogitur satisfacere / q̄ mutare . Mutatur moriturus prius
nihil est imponendū / neq̄ remittēdi sūt ad purgatoriū cū resis-
duo pœnitentiæ (vt Gerson in aliquo loco asserit) sed magis
(vt idem melius alibi sapit) ad mortem constanter & volenter
p̄ voluntate dei suscipiendā .

¶ Hic videndū cōmentū illud & futile cauillum / quo velut
puellulos terrere laruis cupiunt / dicentes / quia sacerdos igno-
rat mensurā contritionis absoluendi / ideoq̄ forte non im-
ponit tantā satisfactionem quantam iusticia diuina requirit /
quare necesse est & huic vel proprio opere / vel indulgentijs
satisficere .

Primū vide / vt nuda sua verba pro oraculis sonent / sine
vlla probatione / cū tamen ppheta dicat . Non faciet deus ver-
bū / nisi reuelauerit secretū suū ad seruos suos pphetas . Necesse
credibile / cū deus noster sit / qui docet nos vtilia / sicut per p-
phetam loquitur . non etiā hanc suæ iusticiæ exactiōnem alie-
cubi reuelarit .

Deinde nescio an sic dicentes / deum vult vfarariū aut
mercatorē facere / vt qui non remittit gratis / nisi ei velut p̄-
ciū reddatur / satisfactio . An forte volunt / vt cum iusticia dei
tractemus de nostris peccatis / coram qua nullus iustificatur
homo .

¶ Tercio. Si id ita ē, Cur ergo Papa plenarie absoluit, cum
eque ignoret mensurā contritionis nec ipse potest supplere con-
tritionis imperfectionem: perfecta autē eius absolutione non
egget. Nec habet alterius generis potestatem quā alius sacerdos, sed al-
terius quantitatis: quia ipse omnia peccata, alij aliqua remittit, &
quantā satisfactionē illi in aliquibus, tantā ipse in omnibus potest
remittere/nec amplius/Alioquin monstrum esset ecclesia ex
diuersi generis potestate constituta.

¶ Quarto. Et ecclesia primitiua ignorabat contritionis mē-
surā & pondus spirituum, nihilo tamen minus remittebat plenarie
peccata post peractā penitentiam/ quā satisfuisse/ non potuit scire/
iuxta hominum sententiā.

¶ Quinto. Iterū somnium pcedit ex eo/ quod remissionē peccato-
rum non super fidem & uerbum miserentis Christi/ sed super opus
currentis hominis edificant, quia satisfactoriam plenariā dari
non posse fingunt/ nisi perfecte contritis: quorum nullus est in
hac uita, Et tamen concedunt eā dari a Papa, etiā imperfecte con-
tritis.

¶ Sexto. Si iusticia dei aliquā requirit/ iam extra manū est
ecclesie, quā nihil habet mutare quod deus uult/ aut imponit, Stat
enim firma sententia, Consiliū meū stabit, & uoluntas mea fiet.

¶ Eadem ratione & illud confutatur/ quod alij dicunt pœnas
Canonicas esse declaratorias pœnarum a iusticia diuina requisita-
rum. Primū illud non probatur: ergo eadē facilitate continentur.
Si declarat ergo impossibile est ut relaxet ecclesia easdē: quia
non imposuit, sed impositas a deo declarat, Aut dicere cogē-
tur quod uerbum Christi sic sit ordinandū. Quodcumque ego liga-
uero/ tu solues.

¶ CONCLV: XII.

Olim pœnæ Canonice/ non post/ sed ante absolu-
tionē imponebantur/ tanquam tentamenta uerę con-
tritionis.

¶ Iterū probatur octauā hęc duo decima, quia Canonice pœnæ
adeo sunt temporales ut finē sui habeant ipsam absolutionem,
Cū autē nullus mortalium non debeat absolui (ceteris paribus)
patet, quod non est imponēde/ sed etiā impositę & imponēde/ sunt
potius relaxandę. quod si mos ille priscus ecclesie hucusque fuisse
seruatus, non fuisset error iste natus. Nūc uero cum absolutio
pcedat pœnas factū est, ut in absolutionis iniuriā: non abso-
lutū remittant in mortem, & rem monstro faciant simillimā:
dam